

Estetyka
i Krytyka

Estetyka *i Krytyka*

Nr 13/14 (2/2007 – 1/2008)

UNIwersytet Jagielloński
Instytut Filozofii
Polskie Towarzystwo Filozoficzne
sekcja Estetyki

RADA NAUKOWA

Władysław Stróżewski (przewodniczący)
Grzegorz Dziamski, Bogdan Dziemidok, Maria Gołaszewska
Teresa Kostyrko, Janina Makota, Elżbieta Paczkowska-Łagowska
Zofia Rosińska, Beata Szymańska, Anna Zeidler-Janiszewska

REDAKCJA NAUKOWA

Leszek Sosnowski (redaktor naczelny), Franciszek Chmielowski
Andrzej J. Nowak (z-ca red. naczelnego), Piotr Mróz
Andrzej Warmiński (sekretarz redakcji)

Redaktor tomu: Andrzej Warmiński, Andrzej J. Nowak
Współpraca: Anna Peck, Paulina Tendera

Projekt okładki: Franciszek Chmielowski
Opracowanie techniczne: Jacek Zaryczny

Adres redakcji czasopisma:
Instytut Filozofii, Uniwersytet Jagielloński
ul. Grodzka 52, 31-044 Kraków-PL
eik@iphils.uj.edu.pl
tel./fax (48-12) 422-49-16

© Uniwersytet Jagielloński, 2008
© Collegium Columbinum, 2008

Publikacja dotowana przez
Akademię Pedagogiczną w Krakowie
Uniwersytet Jagielloński
oraz Fundację im. Tislowitzów

Wydawca
Collegium Columbinum
ul. Fatimska 10, 31-831 Kraków-PL
tel./fax (48-12) 641-42-54
www.columbinum.com.pl
i-księgarnia: www.columbinum.com.pl
e-mail: columbinum@columbinum.com.pl

ISBN 978-83-89973-85-6
ISSN 1643-1243

SPIS TREŚCI

Od redakcji 9

Artykuły

Rok Wyspiańskiego

JANUSZ KRUPIŃSKI	<i>Kwiaty Stanisława Wyspiańskiego. Mistyczne doświadczenie dramatu istnienia</i>	13
JADWIGA GŁOWA	<i>Klasyka polskiego filmu o sztuce. Dwie tendencje</i>	47
WIT JAWORSKI	<i>Z wieży Babel na Olimp. O łacińskich wierszach Schellinga</i>	63
<i>Łacińskie wiersze Schellinga</i>	w przekładzie JOANNY KOMOROWSKIEJ	87
MARCIN POLAK	<i>Epifanie metafizyczne I. Ingardena i S.I. Witkiewicza</i>	91
PIOTR J. PRZYBYSZ	<i>Ścieżki aksjologicznych rozstrzygnięć Stefana Morawskiego (cz. I)</i>	109
PIOTR SALABER	<i>Symbioza muzyki i dramatu – czyli kompozytor w teatrze</i>	127
ALEKSANDRA SEKUŁA	<i>Millenaryzm w Irydionie Zygmunta Krasińskiego</i>	141
HANNA WESOŁOWSKA-STARZEC	<i>Postmodernizm a sacrum. O możliwości sacrum w postmodernistycznej architekturze sakralnej</i>	159

Dialogi i diagnozy

JUSTYNA NOWICKA		
WŁADYSŁAW STRÓZEWSKI		
PAWEŁ TARANCZEWSKI		
ADAM WSIOŁKOWSKI		
JANINA KRAUPE-ŚWIDERSKA	<i>Wacława Taranczewskiego dzieła sztuki. Audycja radiowa nagrana z okazji 20 rocznicy śmierci Wacława Taranczewskiego</i>	177
ANNA DYGA	<i>Vladimír Gažovič: sztumistrz – litograf</i>	195

VLADIMÍR GAŽOVIČ		
ANNA DYGA	<i>Czułość kamienia w teatrze litografii Vladimíra Gažoviča. Rozmowa z artystą</i>	203
ŁUCJA DEMBY	<i>Mickiewicz w Rzeszowie</i>	215
ALICJA HELMAN	<i>Tajemnica Szanghajskiej triady</i>	219
DOROTA KAMISIŃSKA	<i>Filozofia i sztuka według Józefa Kremera</i>	233
PAULINA KORPAL-JAKUBEC	<i>Tajemnica symbolu</i>	241
ANNA M. LANKOSZ	<i>Filozofia dramatu</i>	247
ANNA PECK	<i>Geniusz Freuda a „obroncy tradycyjnych wartości”. Przykład amerykański</i>	253
NIKODEM RACHOŃ	<i>Koniec sztuki według Donalda Kuspita</i>	257
MATEUSZ SKRZECZKOWSKI	<i>„Wątpienie odąd definicji jest rodzajem” – esej jako byt o cechach antropomorficznych</i>	269
PATRYCJA SOSNOWSKA	<i>Świat Z perspektywy muzyki</i>	277
ŁUKASZ ŚLIPKO	<i>Renesans filozofii życia</i>	283
JÓZEF TARNOWSKI	<i>Odkrywanie architektury XIX wieku</i>	289
PAULINA A. TENDERA	<i>Psychoanaliza a kultura</i>	295
PAULINA A. TENDERA	<i>W poszukiwaniu nowej teorii sztuki</i>	299
AGNIESZKA		
WALECKA-RYNDUCH	<i>Kultura afirmatywna w ujęciu Herberta Marcuse</i>	307
MACIEJ ŻOŁNOWSKI	<i>Wirtualne światy – kolejny fenomen muzyki (popularnej)?</i>	315
	Noty o książkach	321
KATARZYNA BADURA	Peter Bürger <i>Teoria awangardy</i>	321
MICHAŁ CHOPIANY	Artur Żmijewski <i>Drżące ciała. Rozmowy z artystami</i>	323
MARCIN CYGAN	Rafał Solewski <i>Synteza i wypowiedź</i>	325
MAGDALENA GARBACIK	François Jullien <i>Pochwała nieokreśloności</i>	328
MAGDALENA MAZIK	Władysław Strzemiński <i>Wybór pism estetycznych</i>	331
ANNA M. LANKOSZ	Leopold Blaustein <i>Wybór pism estetycznych</i>	333
PAULINA KORPAL-JAKUBEC	Krystyna Wilkoszewska (red.) <i>Wizje i re-wizje. Wielka księga estetyki w Polsce</i>	336
JAKUB STEBLIK	Zygmunt Bauman <i>Życie na przemiast</i>	338
JOANNA WALEWSKA	Oliver Grau (ed.) <i>MediaArtHistories</i>	340
	Noty o autorach	347
	Książki nadestane	351
Estetyka i Krytyka nr 1-12	Indeks autorów oraz spis tytułów ich publikacji	353

CONTENTS

Editorial 9

Articles

Wypianski's Year

JANUSZ KRUPIŃSKI	<i>The Wyspianski's Flowers. Mystic Experience of Tragedy of Existence</i>	13
JADWIGA GŁOWA	<i>Classics of Polish Movies on Art. Two Tendencies</i>	47
WIT JAWORSKI	<i>From the Tower of Babel to Mount Olympus. About the Latin Poems of Schelling Latin</i>	63
Schelling's <i>Poems</i> (translated by JOANNA KOMOROWSKA)		87
MARCIN POLAK	<i>Metaphysical Epiphanies of R. Ingarden and S.I. Witkiewicz</i>	91
PIOTR J. PRZYBYSZ	<i>The Paths of Axiological Solutions of Stefan Morawski, Part I</i>	109
PIOTR SALABER	<i>Symbiosis of Music, Drama, or Composition in Theater</i>	127
ALEKSANDRA SEKUŁA	<i>Millennarianism in Zygmunt Krasiński's Irydion</i>	141
HANNA WESOŁOWSKA-STARZEC	<i>Postmodernism and Sacrum. Study about the Possibility of Presence of Sacrum in Postmodern Sacred Architecture</i>	159

Dialogues and Diagnosis

JUSTYNA NOWICKA		
JANINA KRAUPE-ŚWIDERSKA		
WŁADYSŁAW STRÓZEWSKI		
PAWEŁ TARANCZEWSKI		
ADAM WSIOŁKOWSKI	<i>Wacław Taranczewski's Masterpieces. Radio program recorded in the 20th anniversary of Wacław Taranczewski's death.</i>	177
ANNA DYGA	<i>Vladimír Gažovič: The Magician and Lithographer</i>	195

VLADIMÍR GAŽOVIČ		
ANNA DYGA	<i>Stone's Sensitivity in the Theater of Lithography of Vladimíra Gažoviča. Conversation with the artist</i>	203
ŁUCJA DEMBY	<i>Mickiewicz in Rzeszów</i>	215
ALICJA HELMAN	<i>Mystery of Shanghai's Triad</i>	219
DOROTA KAMISIŃSKA	<i>Philosophy and Art According to Józef Kremer</i>	233
PAULINA KORPAL-JAKUBEC	<i>Mystery of a Symbol</i>	241
ANNA M. LANKOSZ	<i>Philosophy of Drama</i>	247
ANNA PECK	<i>Freud's Genius and „Defenders of Traditional Values”. American Case</i>	253
NIKODEM RACHOŃ	<i>The End of Art by Donald Kuspit</i>	257
MATEUSZ SKRZECZKOWSKI	<i>„Doubting is from then on a Breed of Definition”. Essay as an Existence of Anthropomorphic Features</i>	269
PATRYCJA SOSNOWSKA	<i>World From Music's Perspective</i>	277
ŁUKASZ ŚLIPKO	<i>Renaissance of the Philosophy of Life</i>	283
JÓZEF TARNOWSKI	<i>Discovering of the 19th Century Architecture</i>	289
PAULINA A. TENDERA	<i>Psychoanalysis and Culture</i>	295
PAULINA A. TENDERA	<i>In Search of New Theory of Art</i>	299
AGNIESZKA		
WALECKA-RYNDUCH	<i>Herbert Marcuse's Affirmative Culture</i>	307
MACIEJ ŻOŁNOWSKI	<i>Virtual Worlds – the Next Phenomenon of (Popular?) Music</i>	315
	Book Reviews	321
KATARZYNA BADURA	Peter Bürger <i>Teoria awangardy</i>	321
MICHAŁ CHOPIANY	Artur Żmijewski <i>Drżące ciała. Rozmowy z artystami</i>	323
MARCIN CYGAN	Rafał Solewski <i>Synteza i wypowiedź</i>	325
MAGDALENA GARBACIK	François Jullien <i>Pochwała nieokreśloności</i>	328
MAGDALENA MAZIK	Władysław Strzemiński <i>Wybór pism estetycznych</i>	331
ANNA M. LANKOSZ	Leopold Blaustein <i>Wybór pism estetycznych</i>	333
PAULINA KORPAL-JAKUBEC	Krystyna Wilkoszewska (red.) <i>Wizje i re-wizje. Wielka księga estetyki w Polsce</i>	336
JAKUB STEBLIK	Zygmunt Bauman <i>Życie na przemiął</i>	338
JOANNA WALEWSKA	Oliver Grau (ed.) <i>MediaArtHistories</i>	340
	Notes on Authours	347
	Books Received	351
	Estetyka i Krytyka nr 1-12 Index	353